

„Vi har tilsyneladende ikke lært af fortidens synder. Vores kemikalielovgivning tillader stadig brugen af en ny generation af svært nedbrydelige stoffer, der ophobes i mennesker og miljø.“

Henrik Leffers, Forskningsleder, Rigshospitalet.

**8 DANSKERE
MED FARLIGE
KEMIKALIER
I BLODET**

FIERN FARLIG KEMI

GREENPEACE

8 KENDTE DANSKERE FYLDT MED FARLIGE KEMIKALIER

- ufrivillige ofre for kemiindustriens eksperiment

Greenpeace har undersøgt blodet hos 8 kendte danskere: Sofie Lassen-Kahlke, Bubber, Andrea Elisabeth Rudolph, Troels Kløvedal, Klaus Bondam, Mette Vibe Utzon og Karen Hækkerup. De 8 personer er valgt, fordi de med deres forskellige baggrunde illustrerer, at ung som gammel, mand som kvinde udsættes for utallige kemikalier, ingen kender den samlede effekt af.

TNO – et uafhængigt hollandsk laboratorium – analyserede blodet for 44 udvalgte kemikalier og fandt de 27 af dem i testpersonerne. Deltagerne havde mellem 11-18 af de undersøgte kemikalier i blodet.

De 44 kemikalier bruges meget, og hvert enkelt stofs skadevirkning er veldokumenteret. Stofferne er blandt andet hormonforstyrrende, kræftfremkaldende, hæmmer indlæringssevnen og skader menneskers evne til at få børn.

Kemikalierne anvendes i en række almindelige forbrugerprodukter, og Greenpeace har tidligere dokumenteret fund af disse stoffer i regnvand, husstøv, fisk og i navlestrengsblodet hos gravide. Med denne undersøgelse dokumenterer Greenpeace atter, at anvendelsen af industrikemikalier er ude af kontrol. Forbrugerne deltager i et ufrivilligt kemisk eksperiment, og alle alarmklokker bør ringe, når farlige kemikalier ender i kroppen hos voksne og børn.

Den nuværende kemilovgivning yder hverken miljø eller mennesker den nødvendige beskyttelse. Der findes mere sikre alternativer til størstedelen af de stoffer, Greenpeace har undersøgt, men virksomhederne er ikke lovmæssigt forpligtet til at anvende de mest sikre stoffer.

Ny kemilovgivning er undervejs i EU, men den er under massivt pres fra den gigantiske kemiske industri. Samtidig vakler støtten blandt europæiske regeringer til en stram lovgivning til fordel for forbrugere og miljø.

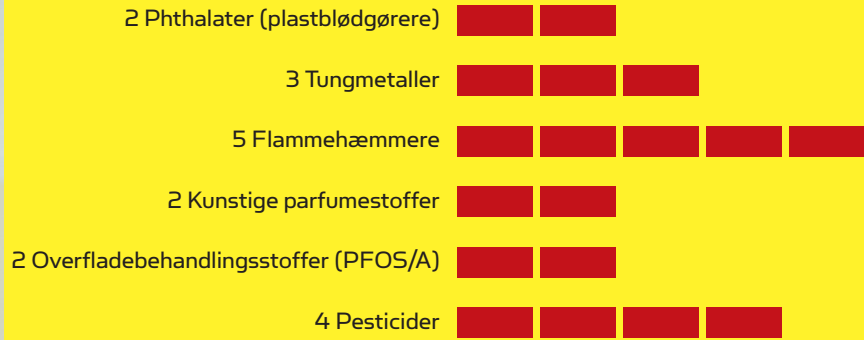
Skal lovgivningen effektivt beskytte fremtidens generationer, så er det nødvendigt, at regeringen og især miljøminister Connie Hedegaard (K) tager kontakt til europæiske ministerkollegaer og vinder deres støtte til en ordentlig kemilov.

Se de testedes reaktioner og fakta om stofferne på de næste sider

- **Bubber: Højt indhold af plastblødgøreren DEHP**
- **Langfartskaptajn Troels Kløvedal: Højt indhold af bly**
- **Mette Vibe Utzon: Færrest kemikalier – på grund af amning?**
- **Sofie Lassen-Kahlke og Andrea Elisabeth Rudolph: Yngste deltagere og flest kemikalier**
- **Karen Hækkerup: Højt indhold af den bromerede flammehæmmer TBBPA**

Sofie Lassen-Kahlke

Jeg glæder mig til og frygter resultaterne

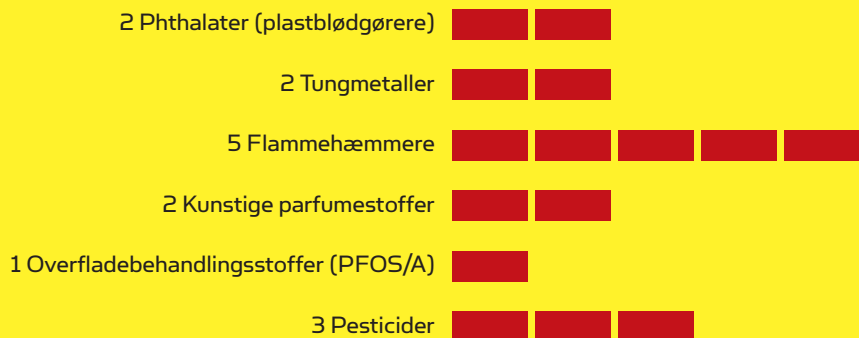
Sofie er med sine 27 år undersøgelsens yngste deltager. Sofie arbejder som skuespiller og har indspillet en række ungdomsfilm og er blandt andet kendt for sine roller i „Anja og Victor“-filmene. Sofie bor i København og har ingen børn.

Sofie's blod viste sig, sammen med Andrea E. Rudolphs, at indeholde flest kemikalier (18 ud af 44).

Sofies kommentar: Det er skræmmende, at lige præcis Andrea og jeg har flest kemikalier i blodet, især hvis de kommende generationer får endnu flere kemikalier i blodet.

Bubber

Jeg vil helst undvære, at der er noget som helst i mit blod, som ikke skal være der

Bubber er kendt som vært for utallige børneprogrammer, som vært på „Scenen er din“ og har senest været med B.S. Christiansen på den afrikanske savanne. Bubber er 41 år, bor i Hellerup og har tre børn.

Bubbers blod viste sig at indeholde et højt indhold af plastblødgøreren DEHP, og han havde samtidig det højeste indhold af syntetiske MUSK-stoffer.

Bubbers kommentar: Det er rystende at få de her tal. Det er et skjult problem med de her kemikalier, som jeg ikke synes, mine børn eller nogle andre er tjent med.

Andrea Elisabeth Rudolph

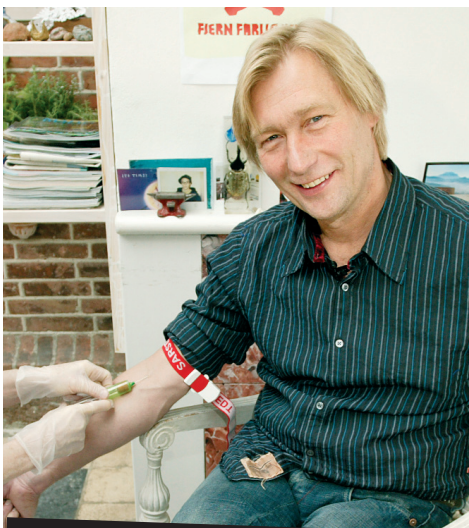
6 Phthalater (plastblødgørere)	████████████████████
2 Tungmetaller	████████
4 Flamme hæmmere	████████████████
2 Kunstige parfumestoffer	████████
1 Overfladebehandlingsstof (PFOS/A)	████████
3 Pesticider	██████████

Måske tænker jeg ekstra meget over det med kemikalierne, fordi jeg er gravid

Andrea arbejder som radio- og TV værtinde men har i øjeblikket orlov, da hun er gravid. Andrea bor i København og er 29 år.

Det viste sig, at Andrea E. Rudolph, ligesom Sofie Lassen-Kahlke, indeholdt flest, nemlig 18 kemikalier.

Andrea siger selv om undersøgelsens resultat: Det her gør mig vred, og jeg forlanger at få at vide, hvor de her kemikalier findes, så jeg kan vælge dem fra.

Erik Peitersen

4 Phthalater (plastblødgørere)	████████████████
2 Tungmetaller	████████
1 Flamme hæmmere	████████
3 Kunstige parfumestoffer	██████████
3 Overfladebehandlingsstoffer (PFOS/A)	██████████
4 Pesticider	██████████

Vi vil fandeme selv bestemme, hvad det er, vi udsætter os for

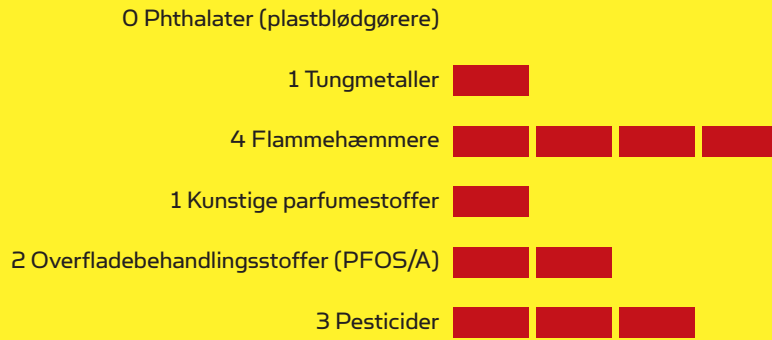
Erik Peitersen er uddannet skiltemaler og arbejder som multihåndværker- og kunstner. Erik er 50 år, bor på Djursland og har tre børn.

Erik's blod viste sig at indeholde næstflest kemikalier (17 ud af 44).

Til Greenpeace sagde Erik om resultatet: Det her er som at blive udsat for et overgreb, og det burde ikke være lovligt. Ting, der tilført fødekæden ad industriel vej, bør ikke være der - og industrien bør stilles til ansvar. Hvis der ikke er et alternativ, bør stofferne simpelthen forbydes.

Mette Vibe Utzon

Det interessante er jo, hvad jeg går rundt og bærer på af ting og sager

Mette Vibe Utzon er journalist og har været vært for en række af DR TVs programmer, herunder forbrugermagasinet „Kontant“. Mette er 44 år, har to børn og bor i hjertet af København.

Mettes blod viste sig at indeholde færrest kemikalier (11 ud af 44).

Mettes kommentar: Det jeg er allermost bekymret for er, hvad jeg må have givet videre til mine børn.

Troels Kløvedal

Det er ligesom om, at man vil have katastrofen, før man reagerer på det

Troels Kløvedal er langfartskaptajn og forfatter. Han holder foredrag landet rundt og producerer TV-udsendelser om sine rejser. Troels Kløvedal bor i Gravlev, er 63 år og har 5 børn.

Troels' blod viste sig at indeholde 13 kemikalier ud af de 44 testede stoffer. Troels Kløvedal føler sig ikke beskyttet af myndighederne.

Til Greenpeace sagde Troels om resultatet: Jeg er forarget over, at kemiske stoffer ikke bliver testet, før vi bliver brugt som forsøgsdyr. Vi er i lommen på kemikalieindustrien.

Karen Hækkerup

3 Phthalater (plastblødgørere)	■ ■ ■
2 Tungmetaller	■ ■
2 Bromerede flammehæmmere	■ ■
2 Kunstige parfumestoffer	■ ■
2 Overfladebehandlingsstoffer (PFOS/A)	■ ■
4 Pesticider	■ ■ ■ ■

Jeg synes, det er vigtigt at deltage i Greenpeaces undersøgelse, så vi kan få problemerne frem i lyset og få gjort noget ved dem

Karen er valgt ind i Folketinget for Socialdemokraterne. Her er hun ordfører for forbrugerområdet. Karen er 31 år, bor på Amager og har 2 børn.

Karens blod indeholdt 15 forskellige kemikalier. Blandt andet var Karen den eneste, der havde den mest anvendte bromerede flammehæmmer, TBBPA, og det endda i en relativt høj koncentration.

Karens kommentar var: Vi har som borgere ret til at vide, hvor stofferne kommer fra, så vi kan beskytte os selv og vores børn.

Klaus Bondam

3 Phthalater (plastblødgørere)	■ ■ ■
2 Tungmetaller	■ ■
4 Flamme hæmmere	■ ■ ■ ■
1 Kunstige parfumestoffer	■
2 Overfladebehandlingsstoffer (PFOS/A)	■ ■
3 Pesticider	■ ■ ■

Hvis vi skal have løst de miljø- og sundhedsproblemer, der er med kemikalier, så nytter det jo ikke noget, at regeringen hele tiden skærer ned på området

Klaus Bondam er uddannet skuespiller. Han er medlem af det Radikale Venstre og er blevet valgt som Københavns kommunes nye teknik- og miljøborgmester. Mange kender Klaus Bondam for hans deltagelse i TV2's „Vild med dans“

Klaus' blod viste sig at indeholde 15 ud af de 44 testede kemikalier.

Til Greenpeace sagde Klaus om resultatet: Bevidsthed ændrer holdninger, og Greenpeaces undersøgelse påvirker helt sikkert min holdning til det her problem. Det er skræmmende, at de her kemikalier findes i de produkter, jeg omgås i min hverdag.

FARLIGE STOFFER – deres egenskaber, produkterne de findes i og ALTERNATIVERNE

PHTHALATER (legetøj): Flere phthalater, herunder DEHP og BBP er klassificerede som hormonforstyrrende stoffer. En række phthalater er under mistanke for at kunne fremkalde kræft.

Phthalater bruges til at blødgøre plast og denaturere sprit i parfumer.

Danisco fremstiller en vegetabilsk blødgører, der kan erstatte mange af de oliebaseerede phthalater.

BROMEREDE FLAMMEHÆMMERE (mobiltelefoner): Stofferne har lav akut giftighed. Ved dyreforsøg er det påvist, at stofferne kan indvirke på hjerne og skelet og kan føre til neurologiske effekter. Nedbrydningsprodukter af bromerede flammehæmmere kan påvirke hormonsystemet og hæmme vækst og udvikling.

Flammehæmmere bruges i vid udstrækning i elektronik såsom mobiltelefoner, computere og møbler. Mindre skadelige alternativer er tilgængelige, og Miljøstyrelsen i Danmark anbefaler helt at udfase stofgruppen.

PESTICIDER (frugt, mark): Pesticiderne HCB og DDT hører til fortidens syndere og må ikke anvendes mere. Alligevel findes stofferne stadig i miljøet, naturen og hos mennesker.

KUNSTIGE MUSKSTOFFER (parfume): Der er en stigende mængde beviser for, at de kunstige MUSKstoffer kan påvirke hormonsystemet.

MUSKstoffer tilsættes en række produkter, herunder parfume, creme, vaskepulver og sæbe.

Der findes alternativer baseret på naturprodukter såsom blomster og urter.

TUNGMETALLER (batteri): Tungmetaller har en række akutte effekter og langtidseffekter. Bly er skadeligt for nervesystemet og evnen til at få børn. Cadmium er akut giftigt og klassificeret som kræftfremkaldende, og kviksølv er giftigt selv ved meget lave koncentrationer.

Tungmetaller har et utal af anvendelser i blandt andet batterier, tandfyldninger og tagbelægning. Der er udviklet alternativer for de fleste anvendelser af tungmetallerne.

PFOS/PFOA STOFFER (teflon): Disse stoffer er moderat giftige i studier af akvatiske organismer. Stofferne kan hæmme kommunikationen mellem celler, og dette kan føre til udvikling af kræft. Ved høje doser kan der ved dyreforsøg påvises hormon- og udviklingsforstyrrende effekter.

PFOS/PFOA stoffer bruges i maling, voks og rengøringsmidler og som imprægneringsmidler.

Der findes mere sikre alternativer, og den danske regering har foreslået, at stofgruppen forbydes i EU.

Greenpeace forlanger politisk handling – det er NU vi har en unik chance!

Greenpeace har testet og fundet 27 ud af 44 miljø- og sundhedsskadelige kemikalier i 8 danskeres blod. Det er kemikalier, som hver især er hormonforstyrrende, kræftfremkaldende og har mere eller mindre akutte giftvirkninger. Da de er svære at nedbryde og let ophobes i levende organismer, kan de findes i vores blod. Dette bekræfter tidligere undersøgelser, som Greenpeace har foretaget af kemikalier i blod hos blandt andet gravide kvinder og i navlestrengsblod.

Greenpeaces test viser, at vi alle bærer på en ufrivillig og stærkt uønsket gave fra kemikalieindustrien. En cocktail af farlige kemikalier, som ingen kender de sundhedsmæssige konsekvenser af.

Da der eksisterer mere sikre alternativer til disse stoffer, forlanger Greenpeace, at de ansvarlige politikere trækker i arbejdstøjet og udøver maksimalt politisk pres under de afsluttende forhandlinger om EU's kommende kemilov, REACH.

„Det er den samlede
virkning af kemikalierne,
der er problematisk“

Henrik Leffers, Forskningsleder, Rigshospitalet.

Miljøminister Connie Hedegaard bør arbejde for, at:

- De nordiske miljøministre alle deltager i EU-ministerrådsmøderne – særligt Finland der ikke har sendt sin miljøminister Jan-Erik Enestam afsted til afgørende forhandlinger.
- Den annoncerede nordiske alliance for en stærk kemilov manifesterer sig. Danmark og Sverige bør arbejde for, at også Finland arbejder for en substitutionspligt for alle farlige stoffer og øvrige nødvendige forbedringer.
- Opnå de nødvendige politiske alliancer og for eksempel udnytte de traditionelt stærke politiske bånd til Baltikum.

Folketingspolitikere og Europaparlamentarikerne bør arbejde for, at:

- Kontakte og aktivere søsterpartierne i Europa, som miljøminister Connie Hedegaard opfordrede til, efter REACH appellen blev frigivet i 2005.
- Søge indflydelse på de øvrige parlamentarikere, herunder svenske og finske EU-parlamentarikere og i deres respektive politiske arbejdsgrupper.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen bør arbejde for:

- Sammen med de øvrige statsministre at stoppe den tyske kansler Angela Merkel, Kommissionsformand José Manuel Barroso og Industrikommissær Günter Verheugens åbenlyse støtte til kemikalieindustriens forsøg på at udvande REACH.

**FJERN FÆRLIG KEMI
GREENPEACE**

STØT OS!

Greenpeace arbejde for en bedre fremtid er kun så stærk som de personer, der støtter os. Støt Greenpeace i dag og giv din stemme til organisationen, der er dedikeret til at forsvare vores planet. Din støtte kan gøre forskellen. Yderligere information, kontakt Greenpeace:

www.greenpeace.dk • info@nordic.greenpeace.org

Miljøbiolog Henrik Pedersen, mobil +4522881615 henrik@nordic.greenpeace.org

Civilingeniør Jacob Hartmann, mobil +4528109020 jacob@nordic.greenpeace.org